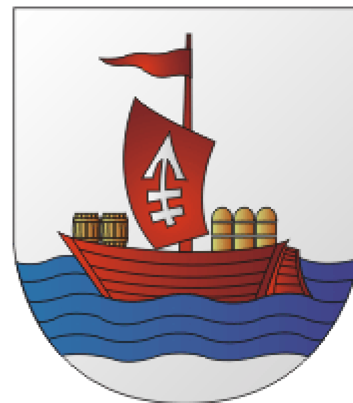
КРЫВІНКА

КАСТРЫЧНІК
№13 (277)
2021 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

ЭКАНОМІКА

НАЙМЕНШ ПАПАЎНЯЕМ БЮДЖЭТ

Бешанковіцкі раён дае адно з найменшых паступленняў у бюджэт па выніках аўкцыёнаў. За студзень - чэрвень у Віцебскай вобласці праведзена 59 аўкцыёнаў па продажы зямельных участкаў для індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва і на права заключэння дагавораў арэнды зямельных участкаў.

Пра гэта карэспандэнту БЕЛТА паведаміў начальнік фінансавага ўпраўлення Віцебскага аблвыканкама Генадзь Грэбнеў. Па выніках аўкцыёнаў прададзена 66 зямельных участкаў у прыватную ўласнасць для індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва. Гэта ў 1,5 разы перавысіла ўзровень продажаў за першае паўгоддзе 2020 года. Заключана 13 дагавораў арэнды зямельных участкаў: на 7% менш, чым за такі ж перыяд мінулага года.

«Сума паступленняў у бюджэт вобласці па выніках усіх праведзеных у студзені - чэрвені аўкцыёнаў склала больш як Br1,4 млн. Гэты від паступленняў павялічыўся ў параўнанні з першым паўгоддзем мінулага года ў 2,4 разы - на больш чым Br850 тыс.», - распавёў Генадзь Грэбнеў. Аўкцыёны праводзіліся ў 19 раёнах. Найбольшыя паступлення па выніках выявіліся ў Полацкім, Аршанскім, Віцебскім, Пастаўскім раёнах, а таксама ў Віцебску і Наваполацку, найменшыя - у Сенненскім, Глыбоцкім, Шумілінскім і Бешанковіцкім раёнах.

Генадзь Грэбнеў адзначыў, што гэты кірунак недастаткова развіты ў Віцебскай вобласці і пакуль не стаў крыніцай папаўнення мясцовых бюджэтаў. За студзень - чэрвень заданне па колькасці прададзеных зямельных участкаў выканана ў цэлым па вобласці на 38%. На 1 ліпеня гадавое заданне па паступленні ў бюджэт грашовых сродкаў ад продажу участкаў пад жыллёвае будаўніцтва выканалі 6 раёнаў: Верхнядзвінскі, Віцебскі, Лепельскі, Аршанскі, Пастаўскі і Вушацкі. Аднак колькасць рэалізаваных участкаў у дадзеных рэгіёнах ніжэй даведзенага паказчыка.

ВітВесці

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

КАРМОЎ НАРЫХТАВАЛІ МЕНШ ЗА ЎСІХ

Сёлета ў Бешанковіцкім раёне нарыхтавалі травяністых кармоў менш, чым у сярэднім па Віцебскай вобласці. Ды і ўся вобласць спрацавала горш, чым летась. У разліку на ўмоўную галаву жывёлы цяпер нарыхтавана 14 цэнтнераў кармавых адзінак, тады як ў 2021 годзе было16,1 цэнтнера.

Да пачатку восені гаспадаркі вобласці змаглі назапасіць 561 764 тоны кармоў з траў (у пераліку на кармавыя адзінкі), што на 14,3% менш, чым у мінулым годзе.

Горш за ўсё справы з кармамі ідуць у Бешанковіцкім і Віцебскім раёнах, дзе змаглі нарыхтаваць толькі 11,1 і 11,4 цэнтнера на галаву адпаведна.

Лепш за ўсё буйная рагатая жывёла забяспечана кармамі ў Шаркаўшчынскім і Лёзненскім раёнах - 17 і 16,8 цэнтнераў на галаву адпаведна.

Народныя Навіны Віцебска

****

Калі боль у грудзях
пачынае гастролі раптоўныя
і вандроўкаю гэтай
свядомасць крыху перапуджвае,
мая памяць паціху
імёнаў рады выбрукоўвае
і з рачулкі ўспамінаў
падзеі і факты вывуджвае.

Хоць здаецца, што цьмянеюць
нашы ўспаміны з гадамі ўсе,
адлятаюць да зор
ці ў вірах тонуць кволымі трэскамі,
ды складаюцца пазлы,
якія даўно не складаліся,
і размовы вядуцца
з маімі сябрамі ўваскрэслымі.

І тады адпаўзаюць
нясцерпнага болю вужакі ўсе,
я раблю першы крок
і здзіўляюся сонцу вясноваму,
і расплюшчваю вочы –
на свет гэты зноў нараджаюся,
а жыццё крочыць побач
з усмешкай нязнанаю,
новаю.

Г. Станкевіч

ЗДАРОЎЕ

НАЙЛЕПШЫЯ НАТУРАЛЬНЫЯ АНТЫБІЁТЫКІ

Калі мы хочам падмацаваць імунную сістэму і дапамагчы арганізму ў барацьбе супраць інфекцый, варта пашукаць так званыя натуральныя антыбіётыкі. Гэта расліны з кампанентамі, якія забіваюць шмат бактэрый і грыбкоў, пры гэтым не выклікаюць ніякіх пабочных эфектаў, піша onet.pl.

Цікава, што такія расліны могуць нават знішчыць шмат такіх мікраарганізмаў, якія ўстойлівыя да звыклых нам антыбіётыкаў у таблетках. Але майце на ўвазе, што прыродныя антыбіётыкі не могуць замяніць лячэнне, рэкамендаванае медыкамі.

Часнок

Першы і дужа папулярны з такіх прыродных лекаў — гэта часнок. Звычайна яго і аналагічныя расліны ўжываюць пры сінусіце, болях у горле, грыпе, прастудзе і кішэчных расстройствах. Рэгулярнае ўжыванне часнаку паляпшае цыркуляцыю крыві, зніжае крываны ціск і колькасць «шкоднага» халестэрыну ў арганізме. Аліцын — рэчыва ў складзе часнаку — шкодна ўплывае на шмат відаў грыбоў, у тым ліку на тыя, што выклікаюць цвіль і малочніцу.

Цыбуля

Яшчэ адна расліна, якая, падобна да часнаку, змяшчае ў сябе злучэнні серы, у тым ліку і аліцын. Сок цыбулі знішчае бактэрыі, што выклікаюць інфекцыі скуры, і паскарае зажыўленне ран, апёкаў і акнэ, а таксама дапамагае пры хваробах дыхальных шляхоў. Даказана, што цыбуля прадухіляе атэрасклероз і зніжае ўзровень цукру ў крыві ў дыябетыкаў.

Каб стварыць натуральныя лекі з цыбулі, проста разрэжце яе на кавалкі, дадайце да яе мёд ці, магчыма, лімонны сок. Пакіньце сумесь на ноч у цёплым месце, час ад часу перамешвайце яе, і потым працадзіце.

Журавіны

Таксама маюць моцныя антыбактэрыяльныя ўласцівасці, ды яшчэ і мі уласцівы фунгіцыдны эфект — то-бок журавіны шкодна ўплываюць на грыбы. Спажыванне гэтых ягад дапамагае пры лячэнні розных інфекцый, у тым ліку выкліканых бактэрыяй E. coli — у асноўным гэта інфекцыі мачавога тракта. Гіпуравая кіслата, што ўваходзіць у склад журавін, прадухіляе рост бактэрый на сценках жоўцевага пузыра.

Іншыя складнікі журавінаў — фруктоза і працыянідзіны — не даюць бактэрыям прыляпляцца да клетак, таму журавіны прадухіляюць карыес і парадантоз.

Прапаліс

Яго часам называюць антыбіётыкам 21-га стагоддзя. Яго выкарыстоўваюць пры інфекцыях накшталт герпесу і грыпу, пры хваробах верхніх дыхальных шляхоў і некаторых стаматалагічных і гастраэнтэралагічных праблемах. Прапаліс таксама здольны палепшыць стан усяго арганізма адразу: ён узмацняе імунітэт, паскарае зажыўленне ран, паляпшае вывядзенне шкодных металаў.

Чабор

Эфірны алей чабору мае супрацьпаразітарныя і бактэрыцыдныя ўласцівасці, а таксама шкодна ўплывае на грыбкі. Гэтаму алею ўласцівы заспакаяльны і адхарквальны эфект. Настойка чабору, у сваю чаргу, дапамагае пры праблемах з страваваннем і можа выкарыстоўвацца для дэзынфекцыі малых ран. Пры гэтым алей чабору мае шэраг супрацьпаказанняў, таму варта пракансультавацца з доктарам перад тым, як яго выкарыстоўваць.

Арэган

Нельга не ўзгадаць такі натуральны антыбіётык, як арэган. Рэчывы тымол і карвакрол у яго складзе забіваюць шмат бактэрый, нават знакамітую Helicobacter pylori, што выклікае хваробы страўніка і дванаццаціперснай кішкі. Яшчэ арэгана ўплывае на малочніцу, сальманелёз, бранхіт, праблемы з кішэчнікам і лямбліёз.

Пры знешнім выкарыстанні гэтая расліны здымае боль ад рэўматызму і мігрэні.

Базілік

Эфірны алей базіліку — добры сродак у барацьбе з запаленнямі, бактэрыяльнымі і паразітарнымі інфекцыямі. Настойка лісця гэтай расліны ратуе ад нястраўнасці і недахопу апетыту, дапамагае пры метэарызме. Кампрэсы з такой настойкай зніжаюць ацёкі і лечаць мігрэнь. Базілік нельга выкарыстоўваць занадта доўга, а некаторым катэгорыям людзей ён увогуле не падыходзіць. Маленькім дзецям, цяжарным жанчынам і кормячым маці лепей устрымацца ад такога антыбіётыку.

Шалфей

Яшчэ адзін прыродны антыбіётык — гэта шалфей, эфірны алей якога дапамагае пры грыпе і бактэрыяльных інфекцыях. Ён таксама палягчае сімптомы гінгівіту і танзіліту, здымае востры боль у горле. Настойка шалфею спрыяе стравванасці, дапамагае пры метэарызме і адрыжцы, пры гарманальных збоях. Пры гэтым трэба памятаць, што алей шалфею нельга прымаць унутр, бо ён шкодны для нервовай сістэмы. А вось лісце гэтай расліны абсалютна бяспечнае, калі толькі вы не ўжываеце яго занадта доўга.

Карыца

З карыцы дабываюць эфірны алей, які дапамагае пры акнэ і малочніцы, лечыць гастраэнтэралагічныя хваробы. Карыцу ўжываюць, каб пазбавіцца ад нястраўнасці, метэарызму, дыярэі і млоснасці, яна зніжае гіперкіслотнасць страўнікавага сока. Але ж цяжарным жанчынам нельга ўжываць лекі, зробленыя з дапамогай карыцы, бо яна павышае рызыку неданошвання.

Хвоя

Нельга пераацаніць каштоўнасць такога прыроднага антыбіётыку, як хвойны алей. У дадатак да бактэрыцыднага эфекту, хвоя дапамагае супраць кашлю, таму настойку хвоі ўжываюць пры хваробах верхніх дыхальных шляхоў. Інгаляцыі з хвойным алеем ратуюць ад прастуды, а шкіпінарны алей, выраблены з хвойнай смалы, лечыць болі ад рэўматызму і стымулюе цыркуляцыю крыві.

Наша Ніва

НАША ЖЫЦЦЁ

НЕ АДПУСЦІЛІ НА ПАХАВАННЕ БАЦЬКІ

Кіраўніцтва калоніі палічыла палітзняволенага занадта «цяжкім злачынцам».

Палітыку, грамадскаму актывісту Паўлу Севярынцу, асуджанаму да 7 гадоў пазбаўлення волі, дазволілі патэлефанаваць з калоніі маці, аднак не адпусцілі на пахаванне бацькі (журналіст, паэт і публіцыст Канстанцін Севярынец пайшоў з жыцця 1-га кастрычніка ў рэанімацыі ад ускладненняў каранавірусу).

Пра гэта напісала жонка палітзняволенага Вольга на сваёй старонцы ў сацсетках.

– Я бачыла, што сябры пісалі запыты ў калонію, каб Пашу адпусцілі. Бачыла, што выказваліся дыпламаты. Мы кожнаму вельмі ўдзячныя. Мы зрабілі, што маглі, – паведаміла Вольга Севярынец.

Паводле яе слоў, палітзняволенаму паведамілі аб смерці бацькі яшчэ днём у пятніцу і адразу ж далі патэлефанаваць матулі. Але заяву на выезд – тэарэтычна такую магчымасць вязні ў калоніі маюць – не задаволілі, спаслаўшыся на «цяжкі артыкул» Паўла Севярынца.

Вольга падзякавала ўсім сябрам сям'і, дыпламатам, хрысціянскім іерархам, якія спрабавалі дапамагчы і паспрыяць у гэтай сітуацыі, а таксама папрасіла пісаць лісты ў падтрымку самому Паўлу:

– Паша агаломшаны. Буду ўдзячная, калі зможаце падтрымаць яго лістамі: 213004, г. Шклоў, вул. 1-ая Заводская, 8, ПК-17, атрад 17.

gazetaby.info

СОЦЫУМ

КОЛЬКАСЦЬ ПЕНСІЯНЕРАЎ ЖАХЛІВА ПАДАЕ

Пенсійная рэформа і, відаць, каранавірус далі свой вынік. Як улады ні хаваюць лічбы па смяротнасці, тыя ўсё роўна праз «чорны ход» вылазяць.

Колькасць пенсіянераў у краіне расла да 2016 года. Улады думалі, што з гэтым рабіць. Лукашэнка не раз абяцаў, што падвышаць пенсійны ўзрост не будзе, але з 2017 года ўлады пачалі пенсійную рэформу. Яна якраз заключалася ў гэтым простым рашэнні: кожны год з 2017 да 2022-га ўключна пенсійны ўзрост расце на паўгода. Па яе сканчэнні жанчыны стануць выходзіць на пенсію ў 58 год, мужчыны — у 63.

Такім чынам улады імкнуліся палегчыць нагрузку на пенсійны фонд. І ў іх гэта атрымалася.

За 2017 год колькасць пенсіянераў знізілася на 25,6 тысячы пенсіянераў, за 2018 год — на 32,6 тысячы, у 2019 — на 29,2 тысячы, згодна з Белстатам.

Колькасць пенсіянераў, якія стаяць на ўліку ў органах па працы, занятасці і сацыяльнай абароне (на канец года, тысяч чалавек). Графіка: Белстат

Але ў 2020 і 2021 годзе колькасць «зніклых» пенсіянераў вырасла анамальна.

За 2020 год іх стала менш на 46,1 тысячы.

А толькі за 8 месяцаў 2021 года — на 60,5 тысячы менш. Такімі тэмпамі за 2021 год Беларусь можа не далічыцца 90 тысяч пенсіянераў. А калі ўлічыць чацвёртую хвалю і «дэльту», то можа быць і горш. Гэта мы пабачым па выніках года, хаця цалкам магчыма, што Белстат проста закрые і гэтыя звесткі.

Калі б колькасць пенсіянераў скарачалася тэмпамі 2017-2019 дакаранавірусных гадоў, то Беларусь за 2020 — жнівень 2021 года не далічылася б каля 44 тысяч пенсіянераў.

Але за няпоўныя два гады — 2020 год і 8 месяцаў 2021-га — афіцыйна, згодна з Белстатам, ужо «зніклі» 106,6 тысячы.

То-бок 60 тысяч чалавек не ўпісваюцца ў тэндэнцыі мінулых гадоў рэформы і адною ёю не могуць быць растлумачаны.

Магчыма, ёсць і нейкія іншыя абставіны (дэмаграфічныя, напрыклад), але можна зрабіць здагадку, што большасць з 60 тысяч памерлі ад каранавіруса і яго наступстваў.

60 тысяч — гэта прыкладна як Жодзіна або Слонім з раёнам.

У жніўні 2021 года ў краіне было 2425,3 тысячы пенсіянераў — меней, чым у дарэформенным 2010 годзе.

Наша Ніва

ДЗЯРЖКАНТРОЛЬ

ЗАВЫШАЛІ ЦЭНЫ Ў КРАМАХ

Камітэтам дзяржкантролю Віцебскай вобласці ў бягучым годзе комплексна вывучаны пытанні выканання заканадаўства ў гандлёвых сетках «Дыяніс», «Грын» і «5 элемент», на сельскагаспадарчых рынках вобласці, а таксама ў сетцы спажыўкаапераціі.

На пастаяннай аснове з прыцягненнем работнікаў рай-, гарвыканкамаў арганізаваны маніторынг цэн у гандлёвых арганізацыях розных формаў уласнасці. У выніку ў студзені - жніўні 2021 года кантрольнымі мерапрыемствамі было ахоплена 759 аб'ектаў ва ўсіх рэгіёнах вобласці. Выяўлены парушэнні практычна ў кожным другім.

За 8 месяцаў факты перавышэння коштаў больш чым на 250 найменняў тавараў выяўлены ў 95 гандлёвых аб'ектах у Браслаўскім, Бешанковіцкім, Верхнядзвінскім, Віцебскім, Докшыцкім, Дубровенскім, Сенненскім, Талачынскім, Глыбоцкім, Аршанскім, Полацкім, Гарадоцкім, Пастаўскім, Мёрскім, Чашніцкім раёнах, у гарадах Віцебску, Наваполацку, Оршы.

Да прыкладу, у адной з крамаў Віцебска ў продажы знаходзілася 12 найменняў тавараў, на якія былі завышаныя цэны ад 13 капеек да 6,06 рубля.

Улікуасноўных:перавышэнне гранічных гандлёвых надбавак; парушэнні санітарна-гігіенічных нормаў і правілаў; рэалізацыя тавараў з мінулымі тэрмінамі прыдатнасці; невыкананне асартыментных пералікаў і іншыя. Па выніках кантролю на спажывецкім рынку да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута 73 работнікі і 6 арганізацый, да дысцыплінарнай - 45 чалавек. Варта адзначыць, што тыповым парушэннем з'яўляецца завышэнне рэгулюемых цэн на запатрабаваныя насельніцтвам тавары.

Напрыклад, на каўбасу «Мясковская» цана была сфарміравана з прымяненнем надбаўкі 52,9 адсотка замест 20; у выніку яе кошт склаў 28,14 рубля замест 22,08 рубля. Аналагічна цана на каўбасу «Сервелат «Крамлёўскі»быў завышаны на 1,66 рубля, на кансервы тушаныя мясныя «Свініна каларыйная 1/338 грамаў - на 35 капеек.

Вышэйпаказанае сведчыць аб несумленнасці асобных прадаўцоў. Аднак пры гэтым фармуе ў спажыўцоў ўяўленне аб істотным росце коштаў у цэлым на спажывецкім рынку.

За парушэнне ўстаноўленых гранічных надбавак прадугледжана адміністрацыйная адказнасць у выглядзе штрафу на службовую асобу да 20 базавых велічынь, а на суб'екта гаспадарання - у двухразовым памеры розніцы паміж выручкай, атрыманай ад рэалізацыі тавараў па завышаных цэнах, і разлiковай выручкай ад рэалізацыі гэтых тавараў па цэнах, устаноўленых у адпаведнасці з заканадаўствам.

"Віцьбічы"

COVID-19

МАСКІ ДАПАМАГАЮЦЬ

«Мы правялі адно з найбуйнейшых і найбольш глыбокіх даследаванняў нашэння масак, выкарыстоўваючы «залаты стандарт», рандамізаванае кантраляванае даследаванне, каб ацаніць, ці менш назіраецца выпадкаў Covid-19 у супольнасцях, дзе больш людзей носяць маскі», - пішуць на старонках The New York Times Джэйсан Эбелак, прафесар эканомікі Школы мэнэджмэнту Ельскага ўніверсітэта, Лаура Х. Квонг, дацэнт кафедры экалагічных навук у школе грамадскага аховы здароўя Берклі Каліфарнійскага ўніверсітэта, і Стывен Льюбі, прафесар медыцыны аддзялення інфекцыйных хвароб Стэнфардскага ўніверсітэта.

(...) «Нашае даследаванне, якое цяпер праходзіць экспэртную ацэнку, было праведзенае з удзелам 340 тысяч дарослых у 600 вёсках Бангладэш і пратэставала мноства розных стратэгій, каб прымусіць людзей насіць маскі. Наша даследчая група наважылася прыносіць маскі проста людзям дадому і раздаваць у людных месцах, такіх як мячэці і рынкі. Мы далі інфармацыю аб тым, чаму нашэнне масак з'яўляецца важным, і прыцягнулі да данясення гэтай інфармацыі рэлігійных і грамадскіх лідараў суполак. Нарэшце, мы папрасілі жыхароў кожнай вёскі ветліва прасіць усіх, хто не носіць маскі, надзець іх і раздаваць маскі тым, хто ў іх мае патрэбу», - гаворыцца ў артыкуле.

«Хоць не ўсе пагаджаліся надзець маску, нашэнне масак павялічылася прыкладна на 30% сярод дарослых, якіх заахвочвалі да гэтага. Гэта змяненне прывяло да зніжэння захворвання Covid-19 на 9%. У супольнасцях, дзе мы прасоўвалі выкарыстанне хірургічных масак, выпадкі Covid-19 знізіліся на 11%», - канстатуюць аўтары.

«У нашым даследаванні мы вымяралі эфект не ўніверсальнага нашэння маскі, а эфект добраахвотнай праграмы нашэння масак. Гэта прывяло да павелічэння колькасці людзей, якія выкарыстоўваюць маску, да 4 з 10, у той час як у пачатку гэта быў кожны дзясяты - вялікае павелічэнне, але ўсё яшчэ далёкае ад дасканаласці. Калі б усе насілі маскі, скарачэнне выпадкаў Covid-19, хутчэй за ўсё, было б значна большае. Больш за ўсё ад гэтага выйгралі людзі старэйшыя за 50 гадоў, асабліва ў супольнасцях, дзе мы распаўсюджвалі хірургічныя маскі. У гэтых супольнасцях выпадкі захворвання на Covid-19 знізіліся на 23% сярод людзей ва ўзросце ад 50 да 60 гадоў і на 35% сярод людзей старэйшых за 60 гадоў», - пішуць аўтары. (...)

«Паводле нашых ацэнак, кожныя 600 чалавек, якія носяць хірургічныя маскі ў грамадскіх месцах, прадухіляюць у сярэднім адну смерць у год, улічваючы нядаўнія паказчыкі смяротнасці ў ЗША. Уявіце сабе царкву з 600 прыхаджанамі. Калі б кангрэгацыя даведалася, што гэта можа выратаваць жыццё верніка, пагадзіліся б усе насіць хірургічныя маскі ў закрытых грамадскіх месцах на працягу наступнага года?» - задумваюцца яны.

«Мы таксама пратэставалі фільтрацыю хірургічных масак, якія насілі, камячылі ў кішэнях і торбах і да 10 раз мылі з мылам. Гэтыя маскі паранейшаму перашкаджалі праходжанню большай колькасці вірусных часціц, чым звычайныя тканкавыя маскі. Маскі з лепшым фільтраваннем або пасадкай, чым хірургічныя маскі, такія як маскі KF94 або KN95, пры правільным нашэнні могуць забяспечыць яшчэ больш надзейную абарону, чым хірургічныя маскі», - адзначаецца ў артыкуле.

«Сутнасць у тым, што маскі працуюць, а маскі больш высокай якасці, хутчэй за ўсё, лепш прадухіляюць Covid-19. Калі ў вас ёсць магчымасць выбіраць паміж хірургічнай маскай і з тканіны, выбірайце хірургічную. Але найлепшая маска - гэта тая, якую чалавек сапраўды будзе насіць і насіць правільна», - падкрэсліваюць даследчыкі. (...)

Газета The New York Times, 27-га верасня 2021 года

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/kryvinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

УВА ШТО ЎПЕРЛАСЯ ЎЛАДНАЯ ВЕРТЫКАЛЬ?

Грамадствы рызыкі, якія спецыялізуюцца на павелічэнні капіталу, варта адрозніваць ад грамадстваў, заснаваных на нейтралізацыі пагроз.

«Нашы недахопы, — як справядліва заўважыў французскі пісьменнік Франсуа дэ Ларошфуко (1613–1680), — з'яўляюцца працягам нашых вартасцей». Афарызм інтэлектуала эпохі Адраджэння, калі да яго прыгледзецца, нічога не дадае да прымаўкі «за што бароліся, на тое і напароліся».

Так званая беларуская мадэль справядлівасць афарызму і адначасова справядлівасць прымаўкі пацвярджае — і чым далей, тым відавочней.

Асноўны гонар беларускай мадэлі, на думку яе аўтара, — вертыкаль улады. Менавіта ёй, калі хто не ведае, беларусы абавязаныя свайму шчасцю. Прыгадаем «ліхія 90-я», калі «пасля распаду Савецкага Саюза мы засталіся адны, плюс яшчэ з савецкімі рублямі».

У вертыкалі ўлады існуе мноства пераваг, для спасціжэння якіх не патрэбная вышэйшая адукацыя. Наадварот, наяўнасць універсітэцкага дыплома здольная толькі перашкодзіць атрыманню эстэтычнага і іншых відаў задавальнення ад яе сузірання.

Не выключана, што фразеалагізм «просты як валёнак» і быў народжаны ў працэсе сузірання гэтай немудрагелістай уладнай фалічнай годнасці. Такая немудрагелістасць і дазваляе кожнаму ахвочаму, задраўшы галаву, угледзець на яе вяршыні галоўнага вытворцу ўсіх выгод.

Аднак, як было адзначана ў пачатку опуса, «нашы недахопы з'яўляюцца працягам нашых вартасцей». Права таго, хто знаходзіцца на вяршыні ўладнай вертыкалі, распараджацца ўсім, спараджае і адказнасць за ўсё. Дробязь, але непрыемная...

Тым, хто сумняваецца, прывяду адпаведную цытату: «Ва ўсім, што ў нашай краіне адбываецца дрэннага, — вінаваты я. Я ўзначальваю ўладную вертыкаль у краіне і нясу за гэта адказнасць. І народ павінен цяпер з мяне пытацца» (1 верасня 2010 года).

Але адна справа — несці адказнасць на стадыі эканамічнага росту, як гэта было ў нулявыя гады, і зусім іншая — на этапе застою.

Крыху эканамічнай статыстыкі: за першае дзесяцігоддзе XXI стагоддзя эканоміка штогод прырастала на 7,4%, за другое — на 1%. Таму не варта здзіўляцца наступнаму прызнанню, зробленаму на Пятым Усебеларускім народным сходзе ў чэрвені 2016 года: «Я не ведаю, для чаго, але мне ў апошні час усе па вертыкалі спрабуюць нешта далажыць. Я так разумею: атрымаць дабраславенне, каб у выпадку недахопаў і правалу я потым за гэта і адказваў? <...> Вы — людзі пісьменныя, якія прайшлі тую ж школу, што і я, непасрэдна працуеце ў тых сферах, у якіх кіруеце, — дзейнічайце. Таму хопіць сёння хадзіць адзін за адным і пытацца дазволу! Вы ведаеце, як рабіць, што рабіць і якіх мэт дамагацца. Усё — у простым. Інавацыі, IT-тэхналогіі, прыватызацыя і іншае — усё гэта зразумела, мы ўжо гэта асвоілі. Але ўсё, і наша жыццё таксама, у простым — трэба распранацца і працаваць да сёмага поту!»

Тлумачэнне Сімона Кардонскага

Што можа быць прасцей за ўладную вертыкаль? «Інавацыі, IT-тэхналогіі, прыватызацыя і іншае...» Нас гэтым не запалохаеш. Мы гэта ўжо асвоілі. Гэта ў нямецкім канцэрне «Volkswagen» ламаюць галаву над тым, як у перыяд з 2019-га па канец 2023 года інвеставаць 44 мільярды еўра ў развіццё электрамабіляў і аўтаномных машын.

Мы дзейнічаем больш проста (глядзі вышэй). Таму для інавацыйных прарываў нам грошай не трэба. Мы ішлі і працягваем ісці сваім шляхам. Скарачэнне інвестыцый відавочна дэманструе нязменнасць аднойчы абранага курсу. У прыватнасці, за студзень-жнівень, згодна з Белстатам, інвестыцыі ў асноўны капітал знізіліся ў Беларусі на 8,1%. Годам раней падзенне было не такім вялікім — 1,7%.

Доля інвестыцый у ВУП за восем месяцаў склала 16%. Шмат гэта ці мала? Міжнародны вопыт сведчыць, што для ўстойлівага росту гэты паказчык павінен быць не меншым за 25%. У Кітаі на піку эканамічнага росту ён перавышаў 40%.

Але чаму мы вырашылі, што эканамічны рост у нас лічыцца прыярытэтам? Зразумела, ад дармовага росту ніхто не адмовіцца, але беларуская мадэль — не пра рост, а пра ўтрыманне ўлады. Таму дзейнасць па нейтралізацыі пагроз для нас важнейшая за дзейнасць, накіраваную на эканамічнае развіццё.

«Ёсць грамадствы рызыкі, — тлумачыць сацыёлаг Сімон Кардонскі, — заходнія грамадствы. Яны рызыкуюць на глабальным рынку — і ў якасці выніку атрымліваюць капітал. А ў нас грамадства, заснаванае на нейтралізацыі пагроз. Падчас гэтай нейтралізацыі захоўваецца цэласнасць дзяржавы, для чаго яна і існуе. Ёсць цэлы дзяржаўны і грамадскі інстытут экспертаў, якія вынаходзяць пагрозы, пераконваюць грамадства ў іх рэальнасці і выбіваюць грошы на іх нейтралізацыю».

Лепш позна, чым ніколі

Патрэбу ў тых, хто можа вынаходзіць пагрозы, беларуская мадэль адчувала пастаянна. Але з лета 2020 года назіраецца тое, што немагчыма асэнсаваць без сфармуляванага бацькам сучаснай дыялектыкі Гегелем закону пераходу колькасных змен у якасныя.

Новая якасць нечакана выявіла няздольнасць вертыкалі не толькі забяспечваць эканамічны рост, але і супрацьстаяць новым пагрозам, якія множыліся, нібы трусы.

Вертыкаль — гэта перш за ўсё цэнтралізацыя ў прыняцці рашэнняў. Яна здольная даваць рады, калі колькасць пагроз абмежаваная. Аднак летам 2020-га сума яе вартасцей трансфармавалася ў адзін вялікі недахоп. Для выжывання спатрэбілася чарговым разам ісці ад жыцця.

Цытую: «Былі перыяды, калі трэба было гэта ўсё канцэнтраваць. Але сёння мы павінны дэцэнтралізаваць, расканцэнтраваць гэта ўсё. Размеркаваць па зонах адказнасці».

Нагрузкі на першую асобу сталі празмернымі. Наш гарант, як і любая першая асоба, больш за адну кроплю з мора інфармацыі апрацоўваць не ў стане. Зрэшты, 27 гадоў ад адзінага палітыка большага і не патрабавалася.

Аднак смажаны певень клюнуў. Лепш позна, чым ніколі: «Калі б своечасова ўзяліся за пераразмеркаванне паўнамоцтваў органаў улады, можа быць, і размоў бы па Канстытуцыі не было. Але ўрэшце трэба раз і назаўсёды вызначыцца, што з прэзідэнта праз чвэрць стагоддзя трэба здымаць асноўныя нагрузкі, яму неўласцівыя як кіраўніку дзяржавы».

Быў бы жывы аўтар Эклезіяста, ён бы дапоўніў свой пералік яшчэ адной сентэнцыяй: «Усяму свой час, і час усякай рэчы пад небам: час канцэнтраваць паўнамоцтвы і час пераразмяркоўваць...»

Сяргей Нікалюк
novychas.by

АПАРТЭІД

«В БЕЛАРУСИ СОЗДАЕТСЯ ПОЛИТИЧЕСКИЙ АПАРТЕИД»

Политолог — о том, почему власти пошли на массовые репрессии, задержав около 200 человек за комментарии после гибели сотрудника КГБ, и кто может стать следующей жертвой режима.

— Каток репрессий не останавливается, и вызван он комплексом рациональных и иррациональных мотивов, — отмечает в экспресс-комментарии «Салідарнасці» политический обозреватель Валерий Карбалевич. — Иррациональный мотив — это тяжелая травма, которую получил Лукашенко от протестов прошлого года. Чтобы компенсировать ее, он усиливает механизм террора.

Что касается рациональных соображений, возможны страх, угроза повторения массовых протестов, потому что он понимает, что люди, которые выходили на улицу, остались, и их настроения не поменялись.

Поэтому надо максимально нейтрализовать возможный потенциал для протеста, тем более, впереди намечаются электоральные кампании. Власти опасаются, чтобы не произошло то же, что случилось в ходе прошлогодних президентских выборов.

Кроме того, присутствует желание насолить Западу. Вы вводите санкции — мы в ответ будем уничтожать гражданское общество.

Что касается последних событий — трагедии с перестрелкой, появился хороший повод, и власти им воспользовались. Они создают культ силовых структур.

Силовые структуры в Беларуси неприкосновенны. Они имеют презумпцию правоты, не подлежат никакому наказанию. Что бы они ни делали, они всегда имеют на это право. Это особая каста, которая должна быть неприкосновенна.

Такой культ — важный фактор, который должен защищать режим от его оппонентов. Потому что силовые структуры — это главная опора режима. Любое покушение на представителя силовых структур карается очень жестоко.

С другой стороны, все жертвы силовых структур — априори преступники. Поэтому и разрушаются мемориалы Александра Тарайковского, Романа Бондаренко. Теперь любые попытки не то, что героизировать убитого Зельцера, а даже просто признать его жертвой трагедии, караются жестоко.

Репрессии идут в рамках политической философии. Белорусы не равны перед законом. Есть каста неприкасаемых, которая в принципе не может быть ни в чем плохом заподозрена. И есть другая каста — те, кто выступает против режима. В отношении них тоже нет законов — с ними можно делать все, что угодно. Обе эти касты стоят над законом: только одна каста наверху, а вторая внизу. Такой политический апартеид создается в Беларуси.

Цель масштабных репрессий — удержание власти, подчеркивает политолог, и пока эта тактика работает. К каким последствиям приведет террор?

— Фактически мы видим ситуацию, когда государственные институты начинают обслуживать не интересы общества, а интересы режима. То есть режим — это механизм удержания власти.

Власть начинает работать сама на себя. Это ведет к деградации государственных институтов, таких, как институт правосудия, внешняя политика и так далее. Защита внешних границ сегодня поставлена под сомнение в связи с мигрантским кризисом. Переходя границу Беларуси с соседними странами, мигранты нарушают и белорусские законы.

Власти жертвуют экономикой, скоро начнут действовать санкции. Цена удержания власти очень высокая и с каждым днем становится все больше, но это мало волнует Лукашенко. Его беспокоит сейчас только один вопрос — власть.

— Кто сейчас под угрозой репрессий в Беларуси?

— Противники власти. Все, кто заявил о себе, кто далее будет публично заявлять. Конкретно, кого коснется в реальности, сложно прогнозировать. Не всегда можно просчитать действия власти.

— Как вы думаете, удастся ли властям заставить замолчать всех несогласных?

— В эпоху интернета это сделать сложно. Можно ликвидировать редакции независимых СМИ в Беларуси, но невозможно закрыть телеграм-каналы, социальные сети.

Количество потребителей независимых СМИ сократилось: и по причине уменьшающейся политизации, и по причине того, что обычному обывателю лень искать обходные пути для того, чтобы находить информацию, те сайты, которые закрыты. Так что частично это работает. Но вернуть ту эпоху, когда основным источником информации было телевидение, уже нельзя.

— Как долго можно террором и репрессиями удерживать власть?

— Исторический опыт показывает, что можно долго, но против белорусской власти действуют новые факторы. Экономические санкции будут разрушать экономику. Все это происходит в условиях низкой легитимности существующей власти.

Международная изоляция, которую ощущают все сторонники власти и номенклатура. Информационная ситуация, когда какие-то глупости нельзя скрыть. Ну, и действия самой власти, которая подставляется все время, занимаясь тем, что называется самострелами, стреляя в собственную ногу.

Сроки никто не скажет, будущее неизвестно.

Яна Соколова
gazetaby.info

СВЕТАПОГЛЯД

БЕЛАРУСЬ НЕ АГРАРНАЯ СТРАНА. ЗАЧЕМ НАС УБЕЖДАЮТ В ОБРАТНОМ

Лукашенко убеждает белорусов, что их спасет традиционный уклад жизни. Для его поддержки белорусам важно заботиться о сборе урожая, а детям в школах — выращивать яблоки. Имеет ли это отношение к экономике и почему власти держатся за патриархальное мировоззрение?

Аграрии проигрывают айтишникам

Александр Лукашенко, говоря о сельском хозяйстве 5 октября, отметил его стратегическую роль, говорил, что «сев озимых — вопрос номер один», «объявлена тревога» и так далее.

Между тем, как отметил экономист BEROC Лев Львовский на своей странице в фейсбуке, согласно данным Белстата в сельском хозяйстве задействованы 8,7% занятых в экономике белорусов, которые создают 6,7% ВВП. Эксперт обратил внимание на то, что средний темп роста этого вида экономической деятельности с 2011 года составил 1,9%, что выше, чем общий темп роста экономики страны в 1,2%, но существенно уступает ИТ-сфере с ее 10,3% в год.

И это мировой тренд, отметил экономист. «Таким образом, вопреки расхожему мнению, Беларусь не является аграрной страной. И слава богу», — написал Львовский.

В комментарии для Naviny.by он пояснил свою точку зрения тем, что «собственно сельское хозяйство — это не та область экономики, которая может являться точкой роста. Даже там, где оно высокотехнологично и развито, основной экономический рост приходится на другие индустрии».

По мнению экономиста, если бы Беларусь была страной, где 20-30% ВВП приходится на этот сектор, проблем у нас было бы гораздо больше. Это бы означало, что прежде чем начинать расти, нам надо было бы переобучить значительную долю работников.

Отвечая на вопрос, не тормозит ли такой подход развитие страны, Львовский сказал, что «немного тормозит, потому что лучше ресурсы, внимание чиновников направлять в сферы, где можно достичь роста».

Зачем Лукашенко постоянно твердит о севе и жатве?

Лукашенко в течение всего своего правления говорит о значимости сельского хозяйства. Львовский полагает, что тот вспоминает о 90-х, когда не было еды, а он стал президентом.

«Да, СССР действительно смог довести сотни миллионов людей до нищеты, а некоторые регионы — до голода в результате плохой политики, которая проводилась на протяжении многих десятилетий. Если говорить о продовольственной безопасности, сейчас голод есть только в самых неразвитых странах и странах, где экономические ошибки совершались намеренно и тоже многие годы: Венесуэла, Северная Корея, Куба, страны Африки. Чтобы этого достичь, надо очень заблуждаться в законах экономики, никого никогда не слушать, ни в коем случае не исправлять ошибки. Нам до этого все-таки еще далеко», — сказал Львовский.

По его мнению, Лукашенко говорит о значимости аграрного сектора, исходя не из экономических, а из политико-психологических факторов: «Он работал в сельском хозяйстве, ему эта сфера близка».

Эту точку зрения разделяет старший аналитик Центра новых идей социолог Геннадий Коршунов: «Можно говорить о некой пропагандистской составляющей речей о сельском хозяйстве, о посыле простому народу. Но мне представляется, что здесь больше самотерапии, это для Лукашенко способ обратиться к тому, что он хорошо знает. Он руководил сельскохозяйственным предприятием и чувствует, что компетентен в вопросах сельского хозяйства. Думаю, он все же обращается к этой теме больше для себя, чем с пропагандистской целью».

Вместе с тем, подчеркнул эксперт в комментарии для Naviny.by, проблема в том, что «общество выросло, обогнало власть, а сама власть этого не понимает». Из года в год ведется разговор о хлебе, о сборе урожая не как о рутинном мероприятии, а как об авральном. И проявляется циклическое мышление традиционного общества, отметил Коршунов.

«Происходит редукция государства»

Это мышление выливается в действия. Свежий пример — на совещании по сельскому хозяйству Лукашенко, как сообщила его пресс-служба, предложил закрепить за школами и университетами яблоневые сады. Он вспомнил, что раньше «были подсобные хозяйства, в каждой школе. И дети заготавливали себе на всю зиму до следующего урожая и морковь, и свеклу, и капусту — то, что нужно к столу».

Говоря об использовании детского труда в школах, Коршунов обратил внимание на то, что сегодня использование детского труда не очень укладываются в юридические нормы.

«Кроме того, — сказал он, — такие идеи — из прошлого, они не ориентированы на построение будущего. Да и в целом находятся вне педагогического профиля. Это способ самоутверждения представителей власти и контроля над обществом, что в целом деструктивно влияет на систему образования. Неправильно заставлять детей выполнять в школе физическую работу, которая не входит в школьную программу. Я уже не говорю, что это непрофильная деятельность и для преподавателей».

Между тем Лукашенко и сам показывает, как это надо делать, «демонстрируя свое приусадебное хозяйство, уборку разных культур», отметил в комментарии для Naviny.by политолог Валерий Карбалевич.

По его словам, то, что Лукашенко придерживается патриархальных взглядов, не новость. Однако в 90-е годы прошлого века его апеллирование к доиндустриальной, патриархальной части населения, во многом благодаря которой он и пришел к власти, имело смысл. Теперь же доля таких людей в белорусском обществе незначительна, и Карбалевич полагает, что Лукашенко не получит каких-то политических дивидендов от такого подхода.

Для белорусов в этой связи печально, что Лукашенко пытается в соответствии со своими патриархальными взглядами перестроить всю страну, подчеркивает эксперт.

«Получается, в школе надо не ИТ-технологиям учить, а бытовым вещам, уходу за садом. Теперь основная функция школы — воспитание лояльных правящему режиму граждан. Для этого лучше, когда дети убирают яблоки и груши, а не сидят в различных чатах», — сказал Карбалевич.

Даже если мир идет в другом направлении и такой концепт противоречит современным тенденциям, Лукашенко это не волнует, отметил собеседник Naviny.by. Цель Лукашенко — удержать власть путем политических репрессий и подавления протестов: «Происходит редукция государства, движение по венесуэльскому пути, где государство как институт практически распалось».

По мнению политолога, во имя удержания власти Лукашенко пойдет на то, чтобы пожертвовать даже институтом государства.

Елена Спасюк
naviny.online

ПАДАТКІ

«ОЧЕНЬ ДЕНЬГИ НУЖНЫ»

На днях министр финансов Беларуси Юрий Селиверстов разъяснил в эфире БТ, для чего власти планируют ввести налог на квартиры, начиная с первой. Это, оказывается, сделают в неустанной заботе о гражданах — чтобы «заинтересовать людей не уезжать из сельской местности, жить в собственном жилье», и «уравнять» жильцов частных и многоквартирных домов.

Исходя из слов главы финансового ведомства, отмена льгот и введение налога на недвижимость — это «разумный и справедливый подход», а не попытка залатать дыру в бюджете. Да-да, именно так и поступают в странах с сильной и процветающей экономикой — отменяют льготы и перекраивают налоговую систему, одной рукой отбирая у всех, чтобы другой раздавать некоторым и по чуть-чуть, например, повышая пенсии и зарплаты бюджетников.

Очень деньги нужны

Правда, опытные экономисты отчего-то от идей Минфина в восторг не пришли.

Ярослав Романчук экспрессивно характеризует изменения в налоговом законодательстве как «новые налоговые нары» и попытку государства залезть в карман каждого не бездомного гражданина.

Лев Марголин прямо говорит, что с отменами льгот по налогу на недвижимость в самом плачевном положении окажутся как раз небогатые белорусы — не те, у кого две, три и больше квартир или домов, а те, у кого жилье — первое и единственное.

По мнению эксперта, существенно пополнить казну подобными мерами не получится, а вот по многим своим же сторонникам, среди которых немало пожилых и малообеспеченных людей, власть ударит наотмашь.

Сергей Чалый замечает, что в норме такие налоги — это инструмент социальной политики, и речь идет о прогрессивной шкале налога как на доходы физлиц, так и на недвижимость: то есть, больше платит тот, кто больше зарабатывает и больше имеет. Но в Беларуси налоговый подход «очень деньги нужны» затрагивает всех без разбора.

Как сообщили чиновники, стоимость квартир будет дифференцирована по городам и типам жилья, а средняя сумма налога составит около 25 рублей в регионах и порядка 50 рублей в Минске. Оцените: одно предложение, а сколько недоговоренностей — «средняя», «порядка», «около»; округляй себе и округляй в нужную сторону. В стране, где, по данным Белстата, свыше 4 миллионов домохозяйств, с миру по нитке (0,1% от стоимости квартиры) — в бюджет далеко не копеечка, но и не та сумма, чтобы овчинка стоила выделки.

К тому же от уплаты нового налога освобождаются несколько категорий белорусов, среди которых участники Великой Отечественной войны, инвалиды I и II группы, члены многодетных семей и военнослужащие срочной службы. Значит, итоговые суммы нового налога будет еще меньше.

Тогда зачем столько усилий для создания дополнительного источника — не пополнения бюджета, но раздражения налогоплательщиков? Возможно, как раз затем, чтобы потом высочайшим указом правителя этот раздражитель убрать, публично поругав нерадивых «бояр» и напомнив, что «царь-то» — хороший?

Все хорошо, прекрасная маркиза

С бюджетом страны, по словам министра финансов, «все будет хорошо», хоть он и «планируется в экономных условиях». Подумаешь, Всемирный банк пересмотрел с учетом влияния санкций на белорусскую экономику прогноз по Беларуси, предрекая на 2022-й не рост в 1,9%, как раньше, а падение на 2,8%.

Главное, что в правительстве рапортуют о готовности противостоять санкционным мерам, о том, что ВВП растет и колосится и о том, что «в конечном счете здравомыслие восторжествует».

А пока, чтобы времени задумываться особо не было, нужно больше налогов.

Среди таких новшеств — белорусов обяжут платить не только за дорогие посылки из зарубежных интернет-магазинов, но вообще за сами покупки в них (новый виток «купляйце беларускае»). ИП-шникам — никакой господдержки, а наоборот, режим Спарты: платите больше или несите дополнительные расходы, создавая юрлицо, либо вовсе закрывайтесь.

А населению — любимое слово чиновников — предлагается нести больше денег в банки, откуда государство сможет их, по своему усмотрению, пускать в оборот (очень, очень «удачный» шаг для повышения уровня доверия к банкам).

Что ж, верной дорогой идем, почти по тексту «Чиполлино». Где за горами, видимо, налоги на осадки, а там и до воздуха дойдем. А взамен мы получим обещания чиновников о том, что зарплаты вырастут в любом случае (еще бы не выросли, нужно же показать, что номинальные доходы белорусов хотя бы пытаются, ковыляя, догнать реальную инфляцию), и ностальгические рассказы правителя о вкусных и здоровых смаженках.

«Филин»
Ирина Морозова
gazetaby.info

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 15.10.2021 у 15.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.